

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА
ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ доц. А. В. Сташишин

(підпис)

“31” січня 2023 р.

КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕНЕДЖМЕНТ ФІНТЕХ КОМПАНІЙ»

(назва навчальної дисципліни)

дисципліна вільного вибору студента

галузь знань 07 „Управління та адміністрування”

спеціальність 072 «Фінанси, митна та податкова справа»

освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа»

освітній ступінь: бакалавр

форма навчання: денна

ЛЬВІВ 2023

Програма навчальної дисципліни вільного вибору «Менеджмент фінтех компаній» для студентів освітнього ступеня бакалавр денної форми навчання галузь знань 07 „Управління та адміністрування”, спеціальності 072 «Фінанси, митна та податкова справа» - 22 с.

Розробник:

Слобода Л.Я., доцент кафедри фінансового менеджменту, к.е.н., доц.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри фінансового менеджменту
Протокол № 6/1 від “ 24 ” січня 2023 року

Завідувач кафедри _____ проф. Ситник Н. С.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу

Протокол № 7 від “ 31 ” січня 2023 року

© Слобода Л.Я., 2023 рік

© ЛНУ імені Івана Франка, 2023 рік

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предметом навчальної дисципліни «Менеджмент фінтех компаній» є теоретичні, організаційно-правові та практичні аспекти управління бізнес-моделями, операціями, грошовими потоками та ризиками фінтех компаній (компаній з надання платіжних сервісів, платіжних компаній, компаній електронних грошей, віртуальних банків).

Метою навчальної дисципліни «Менеджмент фінтех компаній» є засвоєння теоретичних знань та формування професійних компетентностей щодо організації та управління організаційними та фінансовими аспектами фінтех компаній в Україні та в світі.

Компетентності з дисципліни «Менеджмент фінтех компаній»

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері фінансів і кредиту, що передбачає застосування певних теорій та методів фінансової науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища. СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та

постійно підвищувати свою професійну підготовку.

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях фінансової системи.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна, податкова системи, митна система, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

Основні завдання вивчення дисципліни «Менеджмент фінтех компаній». У процесі вивчення навчальної дисципліни необхідно:

- дати студентам знання щодо змісту та еволюції фінансових технологій, сутності, видів та сучасних трендів цифрових фінансових послуг;
- розкрити студентам сучасні особливості упровадження наглядових технологій Суптех та Регтех, їхні переваги та роль у формуванні інклюзивної фінансової системи;
- сформувати у студентів системне розуміння теоретичних та організаційно-правових засад менеджменту фінтех компаній;
- дати студентам уяву про приклади використання Суптех та Регтех у різних юрисдикціях;
- розкрити особливості менеджменту операційної діяльності фінтех компаній, здійснення фінансових транзакцій та транскордонних переказів коштів;
- навчити студентів розробляти бізнес-плани для отримання ліцензій фінтех компанією;
- сформувати у студентів навички щодо розробки бізнес-плану діяльності фінтех компанії, а також застосування методів управління капіталом, ліквідністю, прибутковістю та ризиками фінтех компаній.

Вимоги до знань і умінь

Вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент фінтех компаній» передбачає досягнення такого кваліфікаційного рівня підготовки студента, за якого він повинен:

а) знати:

- поняття, принципи, види та сучасні тренди цифрових фінансових послуг;
- види фінтех компаній, їхні бізнес-моделі та принципи організації діяльності;
- схеми взаємодії банків та фінтех компаній у сфері цифровізації фінансових послуг;
- екосистему фінтеху, комунікаційні канали та маркетинг цифрових фінансових послуг, сутність, переваги та ризики функціонування фінансових компаній в офшорних юрисдикціях;
- процедури та нормативні вимоги щодо створення, реєстрації та ліцензування фінтех компаній;
- особливості упровадження Суптех та Регтех для регулювання й нагляду за фінтех компаніями.

б) уміти:

- ідентифікувати сучасні тренди цифровізації фінансових послуг;
- аналізувати поточний стан взаємодії банків, фінтех компаній, регтех компаній та регуляторів;

- використовувати цифрові канали комунікації та маркетингу для організації діяльності фінтех компанії;
- ідентифікувати види бізнес-моделей фінтех компаній;
- оцінювати фінансові та операційні ризики діяльності фінтех компаній;
- оцінювати вартість фінтех компанії;
- розробляти бізнес-план для отримання компанією фінтех ліцензії;
- проводити оцінку ліквідності та прибутковості фінтех компанії;
- ідентифікувати схеми взаємодії банків та фінтех компаній у проведенні віртуальних платежів;
- застосовувати методи управління ризиками кібербезпеки у роботі віртуальних банків та фінтех компаній.

Навчальна програма складена на 4 кредити.

Форми контролю: поточний контроль, залік.

РОЗДІЛ 2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
Тема 1	Сутність, види та сучасні тренди цифрових фінансових послуг
Тема 2	Види Fintech компаній, їхні бізнес-моделі та організація діяльності
Тема 3	Екосистема Fintech, комунікаційні канали та маркетинг цифрових фінансових послуг
Тема 4	Процедури та нормативні вимоги щодо створення, реєстрації та ліцензування Fintech компаній
Тема 5	Технології SupTech та RegTech у регулюванні діяльності Fintech компаній
Тема 6	Розробка бізнес-плану діяльності Fintech компанії та етапи його реалізації
Тема 7	Менеджмент операційної діяльності Fintech компаній
Тема 8	Управління капіталом та оцінка вартості Fintech компаній
Тема 9	Управління прибутковістю та ризиками Fintech компаній

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність, види та сучасні тренди цифрових фінансових послуг

Сутність фінансових технологій та цифрових фінансових послуг. Передумови виникнення сучасного FinTech: трансформація споживчих звичок, розвиток інформаційних технологій, потреба комерційних організацій підвищення ефективності своєї діяльності. Економічний зміст FinTech. Критерії класифікації FinTech інновацій. Види продуктів, що базуються на фінансових технологіях. Напрями застосування фінансових технологій. Сфери застосування фінансових технологій. Переваги фінансових технологій. Недоліки фінансових технологій. Структура ринку FinTech інновацій.

Принципи «цифровізації» України. Проблеми законодавчого регулювання FinTech в Україні. Економічні та політичні чинники, що впливають на розвиток FinTech в Україні. Технологічні чинники розвитку FinTech в Україні. Стан крипто-інфраструктури в Україні. Застосування блокчейну в банківській сфері. Блокчейн поза межами банківської діяльності. Вихід нових компаній на український ринок фінансових послуг. Вихід нефінансових компаній ринку фінансових послуг. Трансформація українських банків на основі FinTech. Трансформація мікрофінансових організацій на основі FinTech. Трансформація моделей взаємодії учасників ринку фінансових послуг.

Тема 2. Види Fintech компаній, їхні бізнес-моделі та організація діяльності

FinTech інновації як детермінанти розвитку національної економіки. Історія становлення міжнародного ринку FinTech. Моделі FinTech та їх види. Структуризація моделей онлайн-фінансування. FinTech інновації у забезпеченні фінансової інклюзії суб'єктів господарювання. Розподіл фінтех-компаній за сферами діяльності. Використання FinTech інновацій у розвитку сучасних банків. Інноваційні технології аутентифікації. Технології безконтактної автентифікації з урахуванням матеріального носія. Технології біометричної автентифікації. Переваги та недоліки безконтактної аутентифікації. Переваги та недоліки біометричної аутентифікації.

P2P-технології: сутність. Переваги та недоліки P2P-технологій. P2P-технології як інструмент зростання кількості постачальників фінансових послуг. Блокчейн. Напрями застосування блокчейну у господарській діяльності: криптовалюти, розумні контракти, розподілені реєстри. Види блокчейну. Переваги та недоліки блокчейну. Скоринг: нове розуміння. Інформаційна основа скорингу. Застосування скорингу. Роботизація: сутність. Напрями застосування роботизації. Переваги та недоліки роботизації. Соціальні ризики роботизації.

Тема 3. Екосистема Fintech, комунікаційні канали та маркетинг цифрових фінансових послуг

Поняття екосистеми Fintech. Особливості формування формування еконосистеми FinTech на ринку фінансових послуг. Учасники взаємодії у еконосистемі фінтех (учасники-партнери, стартапи, регулятори, інфраструктурні учасники) та принцип взаємодії на основі «win-win» у бізнес-цілях. Комунікаційні канали між учасниками екосистеми Fintech.

Перспективи формування екосистеми FinTech на ринку фінансових послуг з урахуванням зовнішнього середовища. Основні фактори зміни підходів до маркетингу в екосистемі Fintech. Цифрові маркетингові канали комунікацій. Рейтинги та частоти використання цифрового маркетингу у діяльності Fintech компаній. Методи формування брендингу Fintech компаній. Характеристика каналів маркетингу цифрових фінансових послуг, що мають найбільшу динаміку для розвитку інтерактивності. Цілі цифрових маркетингових комунікацій у діяльності Fintech компаній. Інструменти цифрового маркетингу для Fintech. Етапи впровадження цифрового маркетингу.

Основні види краудфінансування. Краудфандінг: сутність. Моделі залучення фінансування на основі краудфандінгу. Винагорода провайдерам. Монетизація краудфандингових платформ. Краудлендінг: сутність. Переваги та недоліки краудлендінгу порівняно з традиційними банківськими продуктами. Краудінвестінг: сутність. Переваги та недоліки краудлендінгу та краудінвестінгу з погляду власника та одержувача фінансових ресурсів. Сутність діяльності операторів крауд-фінансових платформ.

Тема 4. Процедури та нормативні вимоги щодо створення, реєстрації та ліцензування Fintech компаній

Процедура створення та реєстрації Fintech компаній. Особливості організаційн-правових форм створення Fintech компаній в різних юрисдикціях. Корпоративне управління у фінтех бізнесі, основні вимоги до власників (бенефіціарів) та директорів Fintech компаній. Відмінності до створення Fintech компаній у різних юрисдикціях. Огляд нормативно-правового регулювання створення та ліцензування Fintech компаній в Європі, США, Азії та інших юрисдикціях. Особливості ліцензування Fintech компаній в Україні.

Сутність та необхідність ліцензування Fintech бізнесу. Ліцензування Fintech компаній в офшорних юрисдикціях. Критерії прийняття рішень інвесторами перед початком процедури ліцензування Fintech компаній. Процедури та нормативні вимоги до ліцензування Fintech компаній. Етапи ліцензування та формування необхідного пакету документів, що подається на розгляд регулятора. Вимоги до власників (кінцевих бенефіціарів) Fintech компаній в різних юрисдикціях. Перелік внутрішніх процедур банків та Fintech

компаній для отримання ліцензій на ведення фінансової діяльності. Види діяльності фінансових компаній, що не підлягають ліцензуванню та можуть бути передані на аутсорсинг іншим учасникам ринку. Строки дії ліцензій, контроль з боку регуляторів, умови її відкликання та процедури поновлення ліцензій для Fintech компаній. Консалтингові послуги у сфері створення, реєстрації та ліцензування Fintech компаній.

Тема 5. Технології SupTech та RegTech у регулюванні діяльності Fintech компаній

Упровадження Suptech та RegTech: глобальний перехід до надійної та інклюзивної фінансової системи. Виникнення та зміст Suptech та RegTech.

RegTech: сутність, переваги та недоліки. Співвідношення між Fintech, Suptech та RegTech. Ключові чинники їхнього розвитку. Загальна характеристика та ключові особливості Suptech та RegTech. Огляд потенційних переваг Suptech та RegTech. Порвняльний огляд Suptech та RegTech. Приклади випадків використання Suptech та RegTech в різних юрисдикціях. Основні сфери використання Suptech. Основні сфери використання RegTech. Принципи взаємодії банків, Регтех-компаній та Національного банку, обґрунтування трансформаційних змін в Україні. Принципи корисності технології SupTech для регулятора та наглядових органів, і фінансових установ.

Проблеми нормативно-правового регулювання діяльності Fintech компаній в Україні. Соціально-економічні, політичні та технологічні чинники, що впливають на розвиток Fintech компаній України. Напрями застосування технології блокчейн. Законодавче регулювання обігу криптовалют в Україні. Державні проекти законодавчого регулювання обігу криптовалют. Галузеві проекти державного регулювання обігу криптовалют. Регулювання майнінгу. Стан крипто-інфраструктури в Україні. Застосування блокчейну у фінансовій сфері. Блокчейн поза межами фінансової діяльності.

Тема 6. Розробка бізнес-плану діяльності Fintech компанії та етапи його реалізації

Сутність та необхідність розробки бізнес-плану для ліцензування діяльності Fintech компанії. Структура бізнес-плану Fintech компанії та вимоги регуляторів до неї. Мета та функції бізнес-плану для Fintech бізнесу. Обсяг бізнес-плану та підготовчі процедури due diligence щодо його створення. Особливості комунікації з власниками та директорами Fintech компанії у процесі підготовки бізнес-плану. Структура запитань до власників та директорів Fintech компанії при підготовці бізнес-плану.

Головні розділи бізнес-плану Fintech компанії та їх характеристика. Опис бізнес-моделі Fintech компанії. Опис потенційного ринку та конкурентного середовища для Fintech компанії. Підхід до ціноутворення на фінансові

послуги. Організаційна структура та управління Fintech компанії. Опис продуктів та послуг Fintech компанії та особливості їх надання для клієнтів. Емісія електронних гроше та здійснення платежів. Управління ліквідністю та капіталом Fintech компанії. Дослідження ринку. Цілова аудиторія. Потенційні клієнти. Підготовка розділу. Проведення аналізу конкурентного ринку. Переваги серед конкурентів. Ризики та бар'єри входження на ринок. SWOT аналіз для Fintech компанії на ринку. Підхід до маркетингу та організації продаж. Фінансовий аналіз та прогнозування діяльності Fintech компанії. Система фінансування бізнесу. Створення фінансового прогнозу та його сценарії. Корпоративне управління Fintech компанії. Структура власності та кінцеві бенефіціари. Система управління та рівні відповідальності. Функції аутсорсингу. Опис ІТ системи та кібербезпеки для Fintech компанії.

Критерії оцінки бізнес-плану Fintech компанії регуляторами для отримання фінансової ліцензії. Сценарії реалізації та коригування бізнес-плану Fintech компанії. Приклади розбору бізнес-кейсів щодо створення бізнес-плану для ліцензування Fintech компанії у Литві та Великобританії.

Тема 7. Менеджмент операційної діяльності Fintech компаній

Види та характеристика операційної діяльності в залежності від сегменту діяльності та ліцензії Fintech компанії. Особливості організації операційної діяльності Fintech компанії. Чинники ефективності менеджменту операційної діяльності Fintech компаній. Специфіка HR-менеджменту та Cyber security менеджменту у діяльності Fintech компаній.

Корпоративні та споживчі фактори успіху та провалу на ринку FinTech-послуг. Зовнішні фактори успіху для операторів та користувачів фінте-послуг. Внутрішні фактори успіху для операторів та користувачів FinTech-послуг. Причини провалу на ринку FinTech-послуг. Проблема спільної ефективності при краудфінансуванні. Проблеми кібербезпеки. Специфіка співіснування FinTech та традиційної моделі організації фінансової діяльності на макрорівні та на макрорівні. Матриця бізнес-моделей в епоху FinTech. Традиційні фінансові компанії Традиційні нефінансові компанії. Нетрадиційні фінансові компанії. Інноваційні аспекти діяльності нетрадиційних нефінансових компаній. Нетрадиційні нефінансові компанії. Основні джерела нових фінансових технологій. FinTech стартапи, необанки, технологічні компанії. Напрями трансформації традиційної моделі банківського бізнесу.

Співробітництво фінансових та технологічних компаній. Global Gintech Adoption Index. Лідери ринку: компанії BigTech із групи GAFA (Google, Apple, Facebook та Amazon).

Тема 8. Управління капіталом та оцінка вартості Fintech компаній

Сутність та функції капіталу у діяльності Fintech компаній. Власний капітал та його структура. Мінімальні вимоги до статутного капіталу для отримання платіжної ліцензії Fintech компаній в країнах ЄС. Методи формування та використання капіталу Fintech компаній. Оцінка вартості

капіталу Fintech компанії. Менеджмент капіталу Fintech компанії. Капіталізація фінтех ринку. Угоди злиття та поглинання у сфері фінтех індустрії.

Поняття вартості у фінтех бізнесі. Принципи оцінки вартості фінтех бізнесу, цінність та вигоди для бенефіціарів компанії. Оцінка ринкової вартості фінтех компанії. Методи оцінки ринкової вартості фінтех компанії, їхні порівняльні характеристики та особливості застосування.

Підхід до оцінки вартості фінтех компанії на основі оцінки активів. Нематеріальні активи та їхня вартість у визначенні ринкової цінності фінтех бізнесу. Ринковий підхід до оцінки вартості фінтех компанії. Підхід до оцінки вартості компанії на основі поазників прибутковості. Метод оцінки вартості фінтех компанії на основі моделі Discount Cash Flow (DCF) та його застосування на практиці. Метод оцінки вартості фінтех компанії на основі моделі CAPM та його застосування на практиці. Мультиплікатор капіталу для Fintech компанії, його оцінка та економічний зміст. Порівняльна оцінка ринкової вартості фінтех компаній на фінансовому ринку за типом ліцензії, регіонального та продуктового бізнес-фокусу.

Тема 9. Управління прибутковістю та ризиками фінтех компаній

Оцінка економічної ефективності FinTech-проектів. Види показників економічної ефективності (абсолютні та відносні, фактичні та прогнозні, у грошовому та натуральному вираженні). Економічний ефект. Економічна ефективність. Результативність. Кількісні та якісні показники. Економічні та неекономічні показники. Показники внутрішньої та зовнішньої ефективності.

Проблеми оцінки економічної ефективності FinTech-компаній та FinTech-проектів. Чинники успішної оцінки економічної ефективності FinTech компаній. Тенденції оцінки економічної ефективності FinTech компаній. Показники ефективності краудфандінгових платформ. Оцінка ефективності залучення краудфандінгового фінансування. Чинники ефективності FinTech для традиційних фінансових інститутів. Самостійний та супутній FinTech. Результати застосування FinTech у традиційних фінансових інститутах. Цілі впровадження FinTech у традиційних фінансових інститутах.

Природа та види ризиків FinTech компаній. Позитивний та негативний вплив FinTech на традиційні бізнес-моделі у фінансовій галузі. Переваги FinTech. Моделі протидії ризикам FinTech. Інструменти опору загрозам FinTech. Реалізація потенціалу FinTech. Синергетична модель взаємодії FinTech та традиційних фінансів. Напрями трансформації традиційних фінансових інституцій. Переваги та недоліки віртуалізації з погляду фінансових інститутів. Переваги та недоліки віртуалізації з погляду споживачів. Переваги та недоліки автоматизації з погляду фінансових інститутів. Переваги та недоліки автоматизації з погляду споживачів. Переваги та недоліки екосистем з погляду фінансових інститутів. Переваги та недоліки екосистем з погляду споживачів.

FinTech як об'єкт регулювання. FinTech як інструмент регулювання. FinTech як інструмент дерегулювання. Напрями регулювання FinTech.

РОЗДІЛ 4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

4.1. ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Chishti S., Barberis J. The FINTECH Book: The Financial Technology Handbook for Investors, Entrepreneurs and Visionaries. - John Wiley & Sons, 2016. URL: <https://www.wiley.com/en-us/The+FINTECH+Book:+The+Financial+Technology+Handbook+for+Investors,+Entrepreneurs+and+Visionaries-p-9781119218876>
2. Sahoko Kaji, Teruo Nakatsuma, Masahiro Fukuhara (2021). The economics of Fintech. Singapore : Springer. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-981-33-4913-1>
3. Мазаракі А.А., Волосович С.В. FINTECH: монографія. Київ: Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2020. – 308 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/0c63a574836c84fb77ffad8c884200f0.pdf>
4. Мазаракі А.А., Волосович С.В. FINTECH у системі суспільних трансформацій. // Вісник КНТЕУ. Фінанси та банківська справа. – 2018. - № 2. – с. 5-18. URL: <http://visnik.knute.edu.ua/files/2018/02/2.pdf>
5. Одинець, В.А. Інформаційні системи та технології у фінансових установах [Текст]: навч. посіб. / В.А. Одинець, В.Ю. Свириденко, Л.В. Дубчак; Ун-т держ. фіск. служби України. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2016. - 409 с.
6. Шмідт Е. Новий цифровий світ / Ерік Шмідт, Джаред Коен; пер. з англ. Г. Лелів. – Львів: Літопис, 2015. - 368с.
7. Baxter Hines (2021). Digital finance: security tokens and unlocking the real potential of blockchain. New Jersey: Wiley. URL: <https://www.wiley.com/en-us/Digital+Finance:+Security+Tokens+and+Unlocking+the+Real+Potential+of+Blockchain-p-9781119756309>
8. Слобода Л.Я., Родіонова Е.В. Інвестиційні рішення на ринку криптовалют та їхній вплив на фінансову безпеку України / Л.Я. Слобода, Е.В. Родіонова // Вісник Університету банківської справи. - № 1. – 2021. – С. 56-62. URL: <http://visnuk-archiv.ubs.edu.ua/article/view/237576>
9. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року: сталий розвиток інновацій, кешлес та фінграмотність / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqdClp>
10. Аналітичні матеріали Української асоціації фінтех та інноваційних компаній. Ukrainian fintech catalog. URL: <https://fintechua.org/>
11. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження КМУ від 17 січня 2018 р. No 67-р. 10. Digital economy report. UNCTAD. URL: <https://unctad.org/topic/ecommerce-and-digital-economy/digitaleconomy-report>

12. Digital finance. European Commission survey. URL: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/digital-finance_en
13. KPMG. Pulse of fintech. URL: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2021/08/pulse-of-fintech-h1-21-fintech-segments.html>
14. Слобода Л.Я. Розвиток та імплементація технології блокчейн у проведенні розрахунків фінансових установ / Л.Я. Слобода, Ю.А. Сенькович // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду Українию Збірник наукових праць. – 2018. – Випуск 2 (130). – С.40-47. ISSN 2071-4653 available at: [http://ird.gov.ua/sep/sep20182\(130\)/sep20182\(130\)_2Zm.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20182(130)/sep20182(130)_2Zm.pdf)
15. Фінансова безпека домогосподарств в Україні: сучасні проблеми та механізм забезпечення: монографія, за заг.ред д.е.н., професора Б.І. Пшика. Колектив авторів Б.І. Пшик – керівник авторського колективу (вступ, підрозділ 3.4.2, висновки), М.С. Зварич (підрозділи 1.1-1.3, 3.1-3.3, розділ 2), Я.М. Кашуба (підр. 3.4.1), Слобода Л.Я. (підрозділ 1.4). – Університет банківської справи. – Львів, СПОЛОМ. – 2020. – 138 с.

4.2. ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Поченчук Г.М. Фінансові технології: розвиток та регулювання / Г.М. Поченчук // Економіка і суспільство. - 2017. – Випуск 13. – С. 1193-1200. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/13_ukr/200.pdf
2. Epravda.com.ua. Що таке фінтех і як він впливає на ваше життя вже сьогодні? URL: <https://www.epravda.com.ua/projects/fintech/5bbc7795a3b52/>
3. Дегрік А. Головні тренди світового fintech-бізнесу у 2020 році та їхня роль в Україні. Ua.news. URL: <https://ua.news.ua/glavnye-trendy-myrovogo-fintech-byznesa-v-2020-godu-y-kak-ony-otrazylys-na-ukraynskom-rynke/>
4. Фінтех-2019: дослідження українського ринку фінансових технологій. Management.com.ua. URL: <http://www.management.com.ua/tend/tend1139.html>
5. Кармазінський В. Куди крокує цей світ: топ-3 технологічних трендів на фінансовому ринку. Mind.ua. URL: <https://mind.ua/openmind/20196898-kudi-krokuje-cej-svit-top-3-tehnologichnih-trendiv-na-finansovomu-rinku>
6. Маркетплейс фінансових можливостей для бізнесу. URL: <https://business.diia.gov.ua/finance>
7. Колешня Я.О. Цифрові платформи як бізнес-модель // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Бізнес, інновації, менеджмент: проблеми та перспективи» – 17.05.2021. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/230472>
8. Д'яконова І., Павленко Л., Криклій О. Сучасний стан та перспективи колаборації банків та FinTech. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2019. - № 1 (17). - С. 190-199. URL: <http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/18051>
9. Семенов А. Ю., Цирулик С. В. Тенденції розвитку Fintech послуг на світовому та вітчизняному ринках фінансових послуг. Бізнес Інформ. 2018. - № 10.- С. 327-334. URL: [https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/71838/1/Semenog_business_inform.pdf](https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/download/123456789/71838/1/Semenog_business_inform.pdf)
10. Гаврилко Т., Антонова Р. FINTECH: Зарубіжний досвід та особливості розвитку в Україні Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2020. - Вип. 29. - С. 17 - 22. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/30209/1/FINTECH.pdf>
11. Рубанов П. Структура ринку Fintech інновацій. // Науковий вісник Полісся. 2021. - № 2(18). - С. 184–189. URL: <http://nvp.stu.cn.ua/article/view/203270>
12. Джурук Н. FINTECH та комерційні банки: конкуренція та можливості співробітництва. Економічний аналіз. 2020. - Том 30. - № 1. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1749/6565656854>
13. Крилова О. В. Розвиток мікрофінансових організацій в Україні в умовах FinTech трансформації фінансового ринку // БІЗНЕС ІНФОРМ. - 2020. №

10. - С. 316 - 325.
URL: <http://dspace.nbuiv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/180441/17-Krylova.pdf?sequence=1>
14. ЄМА. Новини. Великі технології (Bigtech) в фінансах і нові виклики для державної політики URL: <https://www.ema.com.ua/news/veliki-tehnologii-bigtech-v-finansah-i-novi-vikliki-dlja-derzhavnoi-politiki/>
15. DUO. КОЛО. Ненудний банкінг: що стоїть за менеджментом фінтех-проектів/ Артем Локтіонов. 13 вересня 2022. URL: <https://dou.ua/forums/topic/39907/>
16. Вікіпедія. Фінансові технології URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Фінансові_технології
17. Aktiv. Financial Academy. Диджитал менеджмент. Що таке Фінтех? URL: <https://finacademy.net/materials/article/fintech>
18. Холявко Н. REGTECH і SUPTECH: переваги та напрями використання. / Н. Холявко, М. Колоток, Н. Островська // Науковий Вісник Полісся. – 2021. - № 1 (22). – С. 119-123. URL: <http://nvp.stu.cn.ua/article/view/253317/250482>
19. Реєстрація ФінТех проекту – до чого готуватися? Взято з оригінальної статті на LegalHub: <https://legalhub.online/blogy/reestratsiya-finteh-proektu-do-chogo-gotuvatysya> URL: <https://legalhub.online/blogy/reestratsiya-finteh-proektu-do-chogo-gotuvatysya>
20. GOLAW. Нові акценти маркетингу: що означає Digital сьогодні? – 11 жовтня 2021. URL: <https://golaw.ua/ua/insights/publication/novi-akczenti-marketingu-shho-oznachaye-digital-sogodni/>
21. Корецький М. Гід інвестора. Компанії fintech, які заслуговують на увагу. – 9 квітня 2021. - Бізнес URL: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/u-shcho-investuvati-kompaniji-fintech-iz-ssha-avstraliji-braziliji-u-yaki-varto-vkladati-50152941.html>
22. Рубанов П.М. Використання фінтех-інновацій у діяльності сучасних банків / П.М. Рубанов // Причорноморські економічні студії. – 2019. – Випуск 47-2. URL: http://bses.in.ua/journals/2019/47_2_2019/24.pdf
23. Fintech – актуальні тенденції на найближчі 3 роки. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/bankivske-ta-finansove-pravo/fintech--aktualni-tendenciyi-na-nayblizhchi-3-roki.html>
24. Економічна правда. Спецпроект Фінтех. Що таке фінтех і як він впливає на ваше життя вже сьогодні? – 5 грудня 2018. URL: <https://www.epravda.com.ua/projects/fintech/2018/12/5/641431/>
25. Стойко О.Я. Перспективи розвитку фінтех - і банківського бізнесу в Україні // Проблеми економіки. – 2020. - № 2 (44). – С. 356-364. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2020-2_0-pages-356_364.pdf

- 26.Рубанов П.М. Fintech інновації як детермінанти розвитку національної економіки. – Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальностями 08.00.03 – економіка та управління національним господарством; 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит. – Суми. – 2020. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/79260/1/diss_Rubanov.pdf;jsessionid=B7C985C82D3DE3D1505B749B971A850
- 27.Blog.imena.ua. Що відбувається на ринку фінтех в Україні/ - 17.07.2019. URL: <https://www.imena.ua/blog/fintech-in-ukraine/>
- 28.Крипта, Open Banking та нові регулятори — 10 прогнозів для Fintech. URL: <https://www.imena.ua/blog/10-trends-fintech-2018/>
- 29.Міжнародний університет фінансів (2022). FinTech MBA. URL: <http://iuf.edu.ua/fintech-mba/>
- 30.Бондар О.Г. Міжнародний ринок FinTech: механізми формування і тенденції розвитку. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/51378/1/Диплом_Бондар.О.Г.pdf
- 31.Вплив фінансових технологій на розвиток банківської системи. Конкурсна наукова робота. URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/51fc80b252c915d758b72b2739f7035c.pdf>
- 32.Ecompray (2023). Людина з фінтеху: як зрозуміти що з авми працює кращий спеціаліст з фінансових рішень. URL: <https://ecompray.com/ru/blog/qualities-of-fintech-client-manager/>
- 33.Про війну як нові перспективи, найамбітніший проєкт компанії та особисту формулу щастя: блиц-інтерв'ю з Євгеном Великановим, CEO iPay.ua URL: <https://fintechinsider.com.ua/pro-vijnu-yak-novi-perspektyvy-najambitnishyuj-proyekt-kompaniyi-ta-osobystu-formulu-shhastya-blicz-intervyu-z-yevgenom-velikanovym-ceo-ipay-ua/>
- 34.Яцкевич І.В. Екосистема Fintech на ринку фінансових послуг: особливості, форми взаємодії та розвиток / І.В. Яцкевич // Економічний простір. – 2022. – № 180. – С. 190-194. URL: <http://www.prostir.pdaba.dp.ua/index.php/journal/article/view/1135>
- 35.Ua.news. 25-fintech менеджерв нашої країни за роки незалежності України. – 24 серпня 2019 року. – Бізнес. Головне. URL: <https://ua.news/ua/money/top-25-fintech-menedzherov-nashej-strany-za-gody-nezavysymosty-ukrayny>
- 36.Fintech Guide. 2018. URL: https://businessviews.com.ua/ru/get_file/id/the-infographics-report-fintech-guide-2018.pdf
- 37.Mastercard відкриває набір заявок на участь у програмі розвитку фінтех стартапів. URL: https://biz.ligazakon.net/news/214471_mastercard-vdkriva-nabr-zayavok-na-uchast-u-program-rozvitku-fntekh-startapv

- 38.Чеморда П.О. Цифрові маркетингові канали комунацій і барери впровадження на малих і середніх підприємствах / П.О. Чеморда // Бізнес Інформ. – 2020. – № 6. – С.378-382. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tsifrovi-marketingovi-kanali-komunikatsiy-i-bar-eri-yih-vprovadzhennya-na-malih-i-serednih-pidpriemstvah/viewer>
- 39.В'язовий С.М. Розвиток FinTech-індустрії / В'язовий С.М., Пасічник І.В.// Східна Європа: економіка, бізнес, управління. – 2019. – Випуск № 4 (21). URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/21_2019/74.pdf
- 40.Подія світового масштабу з фокусом на fintech та фінанси – UAFIN.TECH 2020 – перетворення Covid-хаосу на каталізатор росту. – 1.12.2020. – Мнєджмент. URL: <https://retailers.ua/news/management/11166-podiya-svitovogo-masshtabu-z-fokusom-na-fintech-ta-finansi---uafintech-2020--peretvorenniya-covid-haosu-na-katalizator-rostu>
- 41.Руденко З.М. Вплив розвитку фінтех на банківський ринок в Україні. – 2018. // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. URL: [https://ird.gov.ua/sep/sep20182\(130\)/sep20182\(130\)_067_RudenkoZ.pdf](https://ird.gov.ua/sep/sep20182(130)/sep20182(130)_067_RudenkoZ.pdf)
- 42.European Banking Authority (2014). EBA Opinion on “Virtual currencies”. - July 2014. - p. 46. Retrieved from: <https://eba.europa.eu/documents/10180/657547/EBA-Op-2014-08+Opinion+on+Virtual+Currencies.pdf>
- 43.The Wolfsberg Group (2016). SWIFT Relationship Management Application (RMA) Due Diligence. Retrieved from: <https://www.wolfsberg-principles.com/sites/default/files/wb/pdfs/wolfsberg-standards/7.%20SWIFT-RMA-Due-Diligence.pdf>
- 44.Larysa Sloboda (2018). Cost Management in Correspondent Banking Relationships. LLC “Consulting Publishing Company “Business Perspectives”. Geopolitics under Globalisation. Retrieved from: https://businessperspectives.org/images/pdf/applications/publishing/templates/article/assets/10183/GG_2017_02_Sloboda.pdf
- 45.Payments UK (2016). The Second Payment Services Directive (PSD2). Briefing. - 07. 2016. Retrieved from: <http://paymentsystemsconsultancy.com/download/payments-uk-the-second-payment-services-directive-psd2-briefing-july-2016/>
- 46.Boston Consulting Group (2017). Staying the Course in Banking. Global Risk 2017 / Grasshoff, Gerold & others. Retrieved from: http://image-src.bcg.com/BCG_COM/BCG-Staying-the-Course-in-Banking-Mar-2017_tcm9-146794.pdf
- 47.International Chamber of Commerce (2016). Global Risks in Trade Finance. Retrieved from: <https://cdn.iccwbo.org/content/uploads/sites/3/2016/12/ICC-Trade-Register-Report-2016.pdf>

48. Dr Garrick Hileman & Michel Rauchs. Global Cryptocurrency Benchmarking Study. Cambridge: Cambridge Centre for Alternative Finance, 2017. - 114 p.
49. Trent J. MacDonald, Darcy Allen, Jason Potts Blockchains and the Boundaries of Self-Organized Economies: Predictions for the Future of Banking. BANKING BEYOND BANKS & MONEY. 2016. URL: <http://ssrn.com/abstract=2749514>
50. Bordo M., Levin A. Central Bank Digital Currency and the Future of Monetary Policy. URL: <http://www.nber.org/papers/w23711>
51. Ö. Durgun, M. Caner Timur The Effects of Electronic Payments on Monetary Policies and Central Banks. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042815037507>.
52. Dani Gas, *Cryptocurrency Legal Framework in Vietnam: Will Be Ready by End of January*, INFOCOIN (Jan. 8, 2018), <http://infocoin.net/en/2018/01/08/cryptocurrency-legal-framework-in-vietnam-will-be-ready-by-end-of-january/>, archived at <https://perma.cc/UX6R-U3E3>.
51. Monetary Authority of Singapore (MAS) - це центральний банк Сінгапуру. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.mas.gov.sg/>
53. MAS cautions against investments in cryptocurrencies [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.mas.gov.sg/News-and-Publications/Media-Releases/2017/MAS-cautions-against-investments-in-cryptocurrencies.aspx>
54. Initial Coin Offerings, Digital Tokens and Virtual Currencies [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.moneysense.gov.sg/understanding-financial-products/investments/consumer-alerts/virtual-currencies.aspx>.
55. MAS to Regulate Virtual Currency Intermediaries for Money Laundering and Terrorist Financing Risks [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.mas.gov.sg/news-and-publications/media-releases/2014/mas-to-regulate-virtual-currency-intermediaries-for-money-laundering-and-terrorist-financing-risks.aspx>
56. ESAs warn consumers of risks in buying virtual currencies [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.esa.europa.eu/-/esas-warn-consumers-of-risks-in-buying-virtual-currency>
57. European Central Bank. Virtual currency schemes [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/virtualcurrencyschemes201210en.pdf>
58. State Regulation Changes the Game for Bitcoin Sellers in New Hampshire [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.coindesk.com/state-regulation-changes-the-game-for-bitcoin-in-new-hampshire/>

59. Uniform Money Services Act. Interim Regulatory Guidance // Washington State Department of Financial Institutions [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.dfi.wa.gov/documents/money-transmitters/virtual-currency-interim-guidance.pdf>
60. ACCA (2020). Think Ahead. Economic crime in a digital age. – 2020. – 28 p. Retrieved from <https://www.accaglobal.com/us/en/member/member/accounting-business/2020/01/insights/crime-technology.html>
61. Quinlan & Associates (2018). From KYC to KYT. Blockchain's emerging role in the global payment system. – 2018. - 36 p. Retrieved from: <https://www.quinlanandassociates.com/insights-from-kyc-to-kyt/>

4.3. ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ

1. Актуальні проблеми економіки
2. Світ фінансів
3. Економіка України
4. Економіка, фінанси, право
5. Економіст
6. Регіональна економіка
7. Сталий розвиток економіки
8. Фінанси України
9. Банки та Банківські системи
10. Бізнес Інформ

4.4. ІНТЕРНЕТ САЙТИ

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Урядового порталу. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>.
5. Офіційний сайт Віртуального університету Міністерства фінансів України. URL: <http://edu.minfin.gov.ua/Pages/Default.aspx>.
6. Україна фінансова : інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/index.htm>.
7. Офіційний сайт Національного банку України URL: <http://www.bank.gov.ua>
8. Офіційний сайт Журналу «Урядовий кур'єр» URL: <http://www.ukurier.gov.ua/>.
9. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
10. Офіційний сайт Львівської національної бібліотеки України ім. В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua/>
11. Офіційний сайт Центру Разумкова URL: <http://razumkov.org.ua>
12. Офіційний вебсайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>.
13. Офіційний вебсайт міжнародної організації FATF URL: <https://www.fatf-gafi.org>
14. Офіційний вебсайт Європейського Центрального банку: URL: <https://www.ecb.europa.eu/home/html/index.en.html>
15. Офіційний вебсайт Егмонт Групи: URL: <https://egmontgroup.org/en>
16. Офіційний вебсайт Європейської банківської Асоціації: URL: <https://eba.europa.eu/about-us/legal-framework/eba-regulation-and-institutional-framework>
17. Офіційний веб-сайт Європейської банківської Федерації: URL: <https://www.ebf.eu>
18. Офіційний веб-сайт Міністерства цифрової трансформації України. Офіційний сайт. URL: <https://thedigital.gov.ua>
19. Статистика ЄС / Офіційні дані Єврокомісії. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/home>